

150 Yıl Önce: Paris Komünü

Editörün Notu: Aşağıdaki makale 22 Mart 2021 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanmıştır. Türkçe çevirisini takipçilerimiz için aktarıyoruz.

Kaynak için bkz: [150 Years Ago: The Paris Commune \(revcom.us\)](https://revcom.us/150-years-ago-the-paris-commune/)

150 yıl önce, 1871’de, “kendi” hükümetleri ile Almanya arasındaki bir savaşın tam ortasında, Fransa’nın başkentinde uzun süredir sömürülen, yoksul bırakılan ve aşağılanan emekçi halk kitleleri iktidarı ele geçirmek için ayağa kalktılar ve aralarında yeni bir işbirliği biçimi kurdular. Bu, Fransa’nın yalnızca bir bölümünde var olan ve yalnızca iki ay gibi kısa bir süre devam eden, ancak embriyonik biçimde, sınıfların ve insanlar arasındaki baskıcı ayrımların en nihayetinde ortadan kalkacağı komünist bir toplumu temsil eden **Paris Komünü** idi. Komün, eski düzenin ağırlığı ve gücü altında ezildi. Binlerce insan, yiğitçe ama en nihayetinde nafiye bir çabayla Komünü hayatta tutma girişiminde katledildi. Ama yeni bir dünyaya doğru ilk adımlar atılmıştı, yol açılmıştı, yol gösterilmişti.

Paris Komünü olaylarından da önce, komünist hareketin kurucuları, Karl Marx’ın ve onun çağdaşı ve fikir arkadaşı olan Frederick Engels’in çalışmalarıyla, sömürsüz ve baskısız, kökten farklı yeni bir dünya ihtimali bilimsel olarak tesis edilmişti. Komün’den sadece bir kaç yıl önce, Marx’ın bizzat belirttiği gibi:

“Bir kez iç bağlantı kavrandığında, mevcut koşulların daimi ve kalıcı gerekliliğine olan tüm teorik inanç, onun pratikte çökmesinden önce yıkılır.”

*Paris Komününün
Kadınlarından
Hortense David.
Purosunu ile
topları
ateşlerdi.*

Paris Komünü insanın özgürlüğünü daha da yükseklerle çıkarma konusunda ilk büyük girişimdi ve geleceğin bir müjdecisiydi, fakat Paris Komünü gerekli önderlikten yoksundu ve ona, eski düzenin güçlerinin saldırılarına karşı durabilmek, ekonomik, sosyal, politik, kültürel ve ideolojik alanlarda toplumu köklü olarak dönüştürebilmek için gerekli olan bilimsel anlayış tarafından rehberlik edilmemekteydi. Paris Komünü'ne bilimsel bir bakış açısı ve yöntemle değil de romantik yaklaşan bazıları, bilimsel, Marksist bir bakış açısı temelinde birleşmiş örgütlü bir önderliğin yokluğunun, Komün'ün erdemlerinden biri olduğunu söylemeyi severler. Fakat gerçekte bu Paris Komünü'nün en büyük zayıflıklarından biriydi ve çok kısa bir süre sonra yenilmesine neden olan temel faktörlerden biriydi. Böyle bir önderliğin olmayışı ve kurumsal bir önderliği temelden ortadan kaldıracak ölçütlerin uygulanmaya çalışılması, Komün'ün, kendisini ortadan kaldırmaya ve sömürücülerin bakış açısıyla bakıldığında çok korkunç olan komünist devrim hayaletinin bir daha asla ortaya çıkmamasını garanti altına almaya kararlı olan örgütlü güçleri yeterince

bastıramamasının temel nedenlerinden biridir. Özellikle Marx'ın vurguladığı gibi, komünarlar karşı-devrimin kalesi olan komşu Versailles'ın üzerine derhal yürümeyi başaramadılar; ve bu yüzden karşı-devrim gücünü toparlayabildi, Paris'in üzerine yürüyebildi ve bu süreçte Komün'ün en kararlı binlerce savaşçısını katlederek Komün'e büyük darbeler indirebildi.

Fakat bir dereceye kadar Komün'ün zaaflarından ve sınırlılıklarından dolayı ortaya çıkan doğrudan sonuçlarının ötesinde, gerçek şudur: eğer Komün karşı-devrimin saldırılarını alt etseydi ve hayatta kalsaydı, o zaman sadece kısa ve parlak bir dönem iktidarı elinde tuttuğu başkent Paris'i değil tüm toplumu yeniden örgütleme ve dönüştürme daha büyük sorunu ile karşı karşıya kalacaktı. Hala büyük oranda küçük çiftçilerden (köylülerden) oluşan bir ülkede temelden yeni ve farklı bir ekonomi, sosyalist bir ekonomi yaratmak, geniş ve köklü eşitsizlik ve baskıyı, özellikle de binyıllardır kadınları köleleştiren zincirleri ortadan kaldırmak zorunda kalacaktı. Ve burada yine Komün'ün zayıflıkları ve sınırlılıkları durmaktadır: kadınlar Komün'ün yaratılmasında ve savunulmasında hayati bir rol oynadılar, fakat buna rağmen Komün içerisinde kadınlar ikincil bir konumda tutuldular.

Devamı için: [Komünizm: Yeni Bir Aşamanın Başlangıcı | Yeni Komünizm \(yenikomunizm.com\)](https://yenikomunizm.com)

Ayrıca Bkz: [Bildiğinizi Düşündüğünüz Şeyi Bilmiyorsunuz: Komünist Devrim ve Kurtuluşa Giden Gerçek Yol: Tarihi ve Geleceğimiz | Yeni Komünizm \(yenikomunizm.com\)](https://yenikomunizm.com)

“Anarşistler şeyleri ters yüz ediyorlar. Proleter devrimin, devletin siyasi örgütlenmesini ortadan kaldırarak işe başlaması gerektiğini ilan ediyorlar. Ama onu böyle bir anda yok etmek demek, muzaffer proletaryanın yeni fethettiği iktidarını savunabileceği, kapitalist düşmanlarını durdurabileceği ve onsuz tüm zaferin sona ermesi gereken o ekonomik ve toplumsal devrimini gerçekleştirebileceği tek organizmayı yok etmek, yeni bir yenilgi yaşamak ve Paris Komünü sonunda yaşananlara benzer şekilde kitlesel bir işçi katliamı yaşanması demektir.”

FRIEDRICH ENGELS